

Výkladové stanovisko Ministerstva práce a sociálních věcí k režimu kontrol podle ustanovení § 82a a § 82b zákona o sociálních službách.

Zákonem o sociálních službách je krajský úřad jako registrující orgán zmocněn k provádění dvou typů kontrol. Jednak podle ustanovení § 82a, kdy kontroluje plnění podmínek stanovených pro registraci u poskytovatelů sociálních služeb, kterým vydal rozhodnutí o registraci a současně podle ustanovení § 82b – kdy provádí kontrolu neregistrovaných osob, u kterých existuje podezření nelegálního poskytování sociálních služeb.

V praxi ale mohou nastat případy, kdy není zcela jisté, podle kterého z výše uvedených ustanovení zákona o sociálních službách se kontrola provede. Konkrétně se bude jednat o případy, kdy kontrolovanou osobou bude registrovaný poskytovatel sociální služby a k této skutečnosti se připočítá podezření z nelegálního poskytování sociální služby jiné. Problém lze nejlépe vysvětlit na následujících modelových situacích.

- 1) Registrující orgán realizuje u poskytovatele pečovatelské služby kontrolu registračních podmínek podle ustanovení § 82a zákona o sociálních službách. Při ní zjistí skutečnosti, že poskytovatel kromě zaregistrované služby poskytuje i službu pobytovou (např. domovy pro seniory).

Registrující, resp. kontrolní orgán v takovém případě dokončí kontrolu registračních podmínek a nezávisle na ní zahájí a provede kontrolu podle ustanovení § 82b zákona o sociálních službách. S ohledem na předmět kontroly, vymezený v pověření, by zjišťování okolností, svědčící tomu, že jde o nelegální poskytování sociálních služeb, bylo nad rámec předmětu kontroly. Teoreticky je sice možné předmět kontroly rozšířit¹ (formou dodatku k pověření), ale takový postup nebude v praxi ideální. A to s ohledem na odlišné zaměření obou kontrol, i s ohledem na složení kontrolního týmu, kdy se v případě kontroly podle § 82b kontrolní tým zpravidla doplňuje o další členy (právník, sociální pracovník, zdravotnický pracovník).

- 2) Registrující orgán obdrží podnět, případně na základě vlastního či jiného zjištění dojde k podezření, že registrovaný poskytovatel sociální služby poskytuje i jinou službu, na kterou nemá oprávnění.

V tomto případě je na místě rovnou zahájení kontroly podle § 82b, neboť je naplněna dikce daného ustanovení, i když by se na první pohled mohlo jevit nevhodné aplikovat právě toto ustanovení § 82b u registrovaného poskytovatele.

Nicméně toto ustanovení se použije jen v případě, kdy je podezření, že poskytovatel poskytuje jinou sociální službu, než na kterou má registraci. V praxi se tedy provede kontrola, zda poskytovatel neposkytuje službu, na kterou mu (dle znění § 82b) rozhodnutí o registraci **vydáno nebylo**.

¹ Možnost rozšíření předmětu kontroly kontrolní řád výslovně neupravuje, lze jej dovodit z názoru některých autorů, např. Jemelka, L., Vetešník, P., Libosvár, O.: Zákon o kontrole. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, str. 149-172